

(FINANCIËEL) JAARVERSLAG

2015

Kindwijs

protestants-christelijke
scholengroep

GROENENDIJK ONDERWIJS
ADMINISTRATIE

Groenendijk Onderwijs Administratie B.V.
Trapezium 210 -- Postbus 80 -- 3360 AB Sliedrecht
Telefoon 0184-412507 / fax 0184-420701
www.groenendijk.nl / email algemeen: info@groenendijk.nl

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Financiële positie	34
Resultaat	35
Kengetallen	36

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	37
B2 Balans per 31 december 2015	40
B3 Staat van baten en lasten 2015	42
B4 Kasstroomoverzicht 2015	43
B5 Toelichting behorende tot de balans	44
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	50
B7 Overzicht verbonden partijen	56
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	57

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	58
C2 Bestemming van het exploitatieresultaat	60
C3 Gebeurtenissen na balansdatum	61
Ondertekening Jaarverslag	62

Kindwijs

protestants-christelijke
scholengroep

Jaarverslag 2015

Middelharnis, 30 april 2016

INHOUD

INHOUD	2
1. VERSLAG VAN DE TOEZICHTHOUDER	3
2. OVERVIEW & ALGEMEEN	6
3. IDENTITEIT	13
4. ONDERWIJS	14
5. PERSONEEL	17
6. HUISVESTING EN ICT	19
7. COMMUNICATIE EN RELATIES	20
8. FINANCIEEL	21
9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	25
BIJLAGE: VERANTWOORDING BESTEDING PRESTATIEBOX	32

1. Verslag van de toezichthouder

In het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur', die een scheiding tussen bestuur en intern toezicht vereist, wordt in dit verslag een apart hoofdstuk besteed aan het interne toezicht. Het hoofdstuk is geschreven door de interne toezichthouders ofwel de toezichthoudende bestuursleden.

De dagelijkse leiding van Kindwijs is in handen van de algemeen directeur en de schooldirecties, tezamen vormend het management team.

Wettelijke basis

De wet schrijft voor dat interne toezichthouders tenminste belast zijn met:

- het goedkeuren van het meerjaren strategisch beleidsplan, de begroting en het jaarverslag;
- toezicht op naleving door bestuur van wettelijke verplichtingen en de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs';
- toezicht op de doelmatige en rechtmatige verwerving, bestemming en aanwending van de middelen;
- het aanwijzen van een accountant;
- het afleggen van verantwoording in het jaarverslag.

Bestuursvorm

In het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' is het bestuur verdeeld in een Toezichthoudend Bestuursdeel en een Uitvoerend Bestuursdeel. Op deze manier zijn bestuur en toezicht gescheiden, zoals de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' dat voorschrijft.

Kindwijs hanteert de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs', zoals vastgesteld door de leden van de PO-Raad.

Toezichthoudende bestuursleden

De toezichthoudende bestuursleden in 2015 waren: A. de Borst, P. Klink, D. Markwat, J. Struyk, P. Timmers en E. Voogd. D. Markwat is per 30 juni 2015 afgetreden als bestuurslid.

Verslag afgelopen jaar

Het toezichthoudend bestuur heeft in 2015 zeven keer regulier vergaderd. Naast de reguliere zaken vroegen een aantal zaken dit jaar bijzondere aandacht:

- kwaliteit onderwijs;
- communicatie (intern en extern);
- krimp;
- financiën;
- meerjaren formatieplan;
- fusie

In een context van bezuinigingen en teruglopende leerlingenaantallen was het op orde blijven houden van de financiële huishouding cruciaal. Met tevredenheid constateert het toezichthoudend bestuur dat 2015 met een veel beter resultaat is afgesloten dan begroot.

Door de algemeen directeur wordt het toezichthoudend bij elke vergadering op de hoogte gehouden van interne en externe ontwikkelingen in het onderwijs en is indien gewenst dieper ingegaan op actuele thema's.

Namens het bevoegd gezag heeft de algemeen directeur frequent contact gehad met de GMR, met de directeuren van de resp. scholen van Kindwijs en met onderwijsinspecteur dr. P.W.F. Brinkman.

In 2015 is de besluitvorming afgerond betreffende de fusie per 1 januari 2016 met de Bosseschool (Middelharnis), Zomerland (Stellendam), De Bron (Oude Tonge), Albert Schweitzer (Stad a/h Haringvliet) en Het Kompas (Den Bommel). Het bestuur heeft in 2015 drie keer vergaderd met de acht adviesraden van Kindwijs.

Het toezichthoudend bestuur heeft in het achterliggende jaar met verschillende denominaties zoals adviesraden, directeuren en GMR gesproken over kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs, het staan in het midden van deze samenleving. Ook heeft het toezichthoudend bestuur gesproken met enkele ouders. Deze gesprekken zijn in een goede harmonie verlopen.

Dit jaar zal het toezichthoudend bestuur zich beraden op het verbreden van zijn kennis.

Jaarrekening

Het toezichthoudend bestuur heeft het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd en constateerde dat het voldoet aan de eisen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook de begroting voor 2016 is goedgekeurd. De jaarrekening wordt door DRV gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien. Daarmee is aan het bestuur decharge verleend. De interne toezichthouders hebben de accountant uitgekozen en stelden vast dat deze onafhankelijk was ten opzichte van Kindwijs.

Vacatiegeldregeling

In artikel 25 van de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' zijn landelijke normbedragen vastgesteld voor vergoedingen aan toezichthoudende bestuursleden. Hierbij valt te denken aan vergoedingen voor onkosten die met het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen te maken hebben. Het bestuur heeft hier voor onbepaalde tijd vrijwillig afstand van gedaan.

Besluiten waarvoor voorafgaande toestemming van toezichthouders is vereist

Op grond van de statuten en het bestuursreglement is voorafgaande goedkeuring van de toezichthoudende bestuursleden vereist voor een aantal (voorgenomen) besluiten. Het gaat hier om:

- a. het aangaan of verbreken van duurzame en/of strategische samenwerkingsverbanden;
- b. het aangaan van (meerjarige) financiële verplichtingen die niet in de begroting zijn opgenomen;
- c. het aangaan van geldleningen;

- d. het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de stichting of de in stand te houden scholen;
- e. ingrijpende reorganisaties, waaronder in ieder geval moet worden verstaan het gelijktijdig of binnen een kort tijdsbestek beëindigen van de arbeidsovereenkomst van vijf procent (5%) van het in dienst van Kindwijs zijnde personeel;
- f. ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers in dienst van de stichting;
- g. belangrijke wijzigingen in het onderwijsaanbod van de stichting respectievelijk van de onder de stichting ressorterende scholen;
- h. het stichten, opheffen of samenvoegen van scholen;
- i. vaststellen van het managementstatuut;
- j. het aanvragen van surseance van betaling of faillissement van Kindwijs;
- k. het nemen van besluiten waarvan de toezichthoudende bestuursleden hebben bepaald dat deze aan haar goedkeuring zijn onderworpen.

Naast de besluitvorming over de fusie hebben zich ten aanzien van bovengenoemde punten in 2015 geen zaken voorgedaan die voor besluitvorming in aanmerking kwamen.

Tenslotte

Het Toezichthoudend Bestuur wenst het Uitvoerend Bestuur alle wijsheid toe die nodig is om de aangesloten scholen te besturen. De algemeen directeur alsmede de directies, leerkrachten, oudercommissies, medezeggenschapsraden, GMR, ouders die op de scholen helpen: Wie wijsheid ontbreekt om kinderen naar Hem te leiden, die kan altijd bij de Heere terecht. Hij laat geen bitter staan. Breng dan de kinderen naar Hem: de Enige en Goede plaats.

2. Overview & Algemeen

Gegevens

Naam	Stichting voor Protestants-christelijk primair onderwijs op Goeree-Overflakkee, genoemd Kindwijs
Werkgeversnummer	42632
Brinnummer	AG06
Postbus	Postbus 337, 3240 AH Middelharnis
Bezoekadres	Pascal 40 3241 MB Middelharnis
Website	www.kindwijs.org
Telefoon	0187 484153
Emailadres	info@kindwijs.org
Contactpersoon	De heer J.S. Nagtegaal, algemeen directeur

Missie, visie en kernwaarden

MISSIE

We zijn een protestants-christelijke scholengroep voor primair onderwijs op het eiland Goeree Overflakkee. Onze stichting bestaat uit acht basisscholen die naast lesgeven intensief samenwerken met hun achterban, gemeente en diverse pedagogische partners.

Onze scholen staan in verschillende dorpskernen. Het hart van onze stichting bestaat uit:

- de Bijbel als bron
- de eigenheid van elke school
- de optimale samenwerking tussen de scholen
- een welkom voor alle kinderen!

Protestants-Christelijke normen en waarden lopen als een gouden draad door ons onderwijs (waaronder het Bijbels onderwijs). Onze ouders/verzorgers willen goed onderwijs voor hun kinderen met een breed en uitdagend aanbod. Iedere leerling gaat met plezier naar onze scholen en geniet van zijn/haar successen. Zij bezitten uiteindelijk voldoende basiskennis en vaardigheden om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan. Onze scholen zijn goed bereikbaar voor iedereen en vervullen een belangrijke rol in de gemeenschap. Wij investeren veel in de ontwikkeling van de interesses en talenten van alle leerlingen. Daarbij geven onze scholen ruimte aan de verschillende leerstijlen. De stichting, als lerende organisatie, hecht veel waarde aan samenwerking met alle betrokkenen.

Wij bieden leerlingen op onze scholen een veilig en geborgen leer- en leefklimaat. Vanuit deze basis werken wij doelgericht aan de ontwikkeling van elk afzonderlijk kind. Wij willen in iedere kern, waar nu een Protestants-Christelijke school is, deze inzet behouden. Kindwijs positioneert zich als een maatschappelijk betrokken, open en op de samenleving gerichte organisatie. We werken aan partnerschap met de ouders/verzorgers, welzijnsinstellingen, diverse pedagogische partners en de

gemeente. Afspraken met de diverse groeperingen zien wij dan ook als prestatieafspraken waarop partijen kunnen rekenen.

Professionalisering is een belangrijk onderwerp voor Kindwijs. Er wordt aandacht geschonken aan de professionalisering van de organisatie door middel van de code goed bestuur en de versterking van het bedrijfsvoerend vermogen. Tevens wordt er vanuit de Kindwijsacademie gewerkt aan de deskundigheidsbevordering van onze medewerkers.

Wij willen onze leerlingen aan de hand van het Bijbels onderwijs wijzen op de noodzaak om met het gehele hart, verstand en ziel en alle kracht God lief te hebben boven alles en je naaste als jezelf. Daarnaast leren wij onze leerlingen verantwoord met de schepping om te gaan. Vanuit Gods Woord is het de opdracht om de gaven en talenten die de leerlingen gekregen hebben ten volle te ontplooiën. We richten ons dan ook zoveel mogelijk op de individuele mogelijkheden. Wij willen de kinderen helpen bij het vinden van een goede relatie tot God, zichzelf en hun omgeving. Iedereen die aan Kindwijs verbonden is, handelt in overeenstemming met de missie en de visie van de stichting en voelt zich medeverantwoordelijk voor de organisatie, de scholen, de leerlingen en elkaar.

VISIE

Het is onze visie dat wij vanuit de Bijbelse beginselen onze taak willen uitvoeren naar de ons toevertrouwde kinderen.

De talentontwikkeling van onze leerlingen is ons primaire doel. Daarbij houden onze medewerkers rekening met de verschillende leerstijlen en leerbehoeften van alle leerlingen. Leerkrachten van Kindwijs geven gedifferentieerd les, stimuleren samenwerking en kennen de leerlijnen. Zij zijn altijd op zoek naar de beste aanpak. Onze leerlingen zijn gemotiveerd en betrokken en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces. Daarbij werken zij met eigentijdse, moderne methoden en methodieken. ICT is daarbij ondersteunend. Onze scholen zien er aantrekkelijk uit. Iedereen voelt zich daar veilig.

Zo werken onze leerlingen met plezier en behalen optimale resultaten. Ouders zijn tevreden over ons onderwijs en bevelen onze scholen aan. Onze medewerkers blijven permanent leren, zijn nieuwsgierig en werken op professionele wijze samen met leerlingen, ouders en elkaar.

Door de bezuinigingen, de daling van het aantal leerlingen en het instabiele politieke landschap veranderen sociale en onderwijskundige zekerheden. Passend Onderwijs heeft het niveau van de basisondersteuning op onze scholen verder verhoogd. Onze samenleving raakt steeds meer geïndividualiseerd en gedigitaliseerd. De informatiestromen, die dagelijks op ons en onze leerlingen afkomen, nemen toe. Daarnaast is de behoefte om samen te werken en samen te leren groot, zowel in de klas als daarbuiten. Op basis hiervan veranderen de leerstijlen en leerbehoeftes van onze leerlingen. Dit heeft invloed op de inhoud en het aanbod van ons onderwijs en de noodzaak van verdere professionalisering van ons personeel.

Wat zien we over vier jaar?

Een professionele houding is een basisgegeven. Veranderingsbekwaamheid en samenwerking zijn hier wezenlijke onderdelen van. Hierbij heeft Kindwijs een faciliterende en stimulerende rol. Het onderwijs is eigentijds en sluit aan bij de veranderende leerbehoeftes van onze leerlingen in relatie met de samenleving.

KERNWAARDEN

Bij de verdere vertaling en concretisering van onze visie gaan wij uit van vier kernwaarden, namelijk **geloven, vreugde, veiligheid en vertrouwen**

- Geloven betekent dat de scholen van Kindwijs nadrukkelijk aandacht besteden aan de geloofsgronden en dat uitstraalt in alles wat op school gedaan wordt. *Kernwoorden: Bijbel, bidden, liefde, vergeving, voorleven.*
- Vreugde betekent voor ons genieten van ons werk, samen (coöperatief) leren, je willen ontwikkelen en aandacht hebben voor het aspect vieren. *Kernwoorden hierbij: Passie, nieuwsgierig, optimistisch, gevoelig, open, ontwapenend.*
- Onder veiligheid verstaan we aan een prettig, warm en geborgen leer- en leefklimaat voor iedereen binnen Kindwijs. *Kernwoorden hierbij: Relatie, communicatie, laagdrempelig, benaderbaar, durf.*
- Onze omgang kenmerkt zich door vertrouwen. We hebben respect voor de ander en stimuleren elkaar om grenzen te verleggen, waardoor groei mogelijkheden ontstaan. *Kernwoorden hierbij: Inspiratie, moed, zelfverzekerd, proberen, doorzetten.*

Beleid en kernactiviteiten

De kernactiviteit van Kindwijs is het geven van goed onderwijs aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 12, waarbij de resultaten minimaal op het niveau liggen dat landelijk gezien van de betreffende scholen verwacht mag worden, zoals door de inspectie aangegeven. Binnen Kindwijs wordt een niveau hoger als wenselijk gezien.

Geografisch werkgebied

Kindwijs is actief op Goeree-Overflakkee in de provincie Zuid Holland in de dorpskernen Goedereede, Stellendam, Melissant, Herkingen, Dirksland, Sommelsdijk, Middelharnis en Nieuwe Tonge. Per 1 januari 2016 is zij gefuseerd met de christelijke basisscholen in de kernen Middelharnis, Stellendam, Oude Tonge, Stad aan het Haringvliet en Den Bommel.

Kindwijs streeft naar behoud van protestants christelijk primair onderwijs in alle kernen op het eiland Goeree-Overflakkee.

In 2015 behoren tot de organisatie onderstaande basisscholen:

Eben-Haëzer (EH)

Blauwe Distelstraat 31
3252 LA Goedereede

Groen van Prinsterer (GvP)

Emmalaan 26
3241 GH Middelharnis

Het Kompas (KPS)

Schoolstraat 19
3250 AA Stellendam

Oranje Nassauschool (ONS)

Korteweegje 7
3244 AK Nieuwe-Tonge

Prins Johan Friso (PJF)

Deltastraat 13
3249 AC Herkingen

Prins Maurits (PM)

Begonia 1
3247 DV Dirksland

School met de Bijbel (SmdB)

Sperwer 167
3245 VP Sommelsdijk

SmdB de Regenboog (RgB)

Beatrixlaan 6
3248 AB Melissant

Per 1 januari 2016 zijn onderstaande scholen tot de organisatie toegetreden:

Albert Schweitzer (AS)
Aleijd van Puttenstraat 1
3243 BA Stad aan 't
Haringvliet

Bosseschool (BS)
Juliana van Stolberglaan 19a
3241 GL Middelharnis,

De Bron (DB)
Melkweg 75
3255 TE Oude Tonge

Zomerland (ZL)
Prinses Marijkestraat 30
3251 XP Stellendam

't Kompas (KPB)
Nassaustraat 24
3258 AR Den Bommel

Onderwijsbeleid

Passend onderwijs en zorgprofielen zijn de komende jaren speerpunten van beleid. Passend onderwijs voor alle leerlingen met inzicht in de zorgprofielen van de scholen wordt de komende jaren gerealiseerd.

De nadruk in het onderwijs ligt op opbrengst- en handelingsgericht werken. Scholen moeten daarin investeren. Het is daarvoor nodig te investeren in de kennis van Parnassys om daarmee op basis van trend- en risicoanalyses te kunnen sturen. Daarbij mag de meerwaarde van alle andere zaken niet worden vergeten.

Kindwijs streeft naar het realiseren van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen. Duurzame samenwerking met instellingen voor kinderopvang is daarbij noodzakelijk. Vooral door middel van de LEA (= Lokale Educatieve Agenda) wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden gerealiseerd.

Kwaliteitsbeleid en de kwaliteit van de zorg staan centraal bij goed onderwijs. Scholen dienen daarvoor net als het bestuur data beschikbaar te hebben op basis waarvan planmatig kan worden gestuurd. Het meten van resultaten staat daarbij centraal. Daarbij denken we aan het zorgprofiel, trendanalyses, risicoanalyses, ontwikkelperspectief en handelingsplannen.

Personeelsbeleid

Kindwijs werkt met een uitgewerkte visie op integraal personeelsbeleid. Er is hiervoor een uitgebreid scala aan documenten ontwikkeld, die voor iedereen ter inzage op ons Intranet geplaatst zijn.

Organisatie

Uitbreiding met meerdere scholen is van belang om Kindwijs goed te kunnen laten functioneren, vooral wat betreft het bestuurskantoor. Maar het is ook van levensbelang voor de versterking van het protestants christelijk onderwijs op ons eiland. Kindwijs profileert zich daarom helder naar de omgeving. Kindwijs blijft er daarom naar streven dat alle protestants christelijke basisscholen zich bij haar aansluiten.

Op het terrein van organisatie zijn er de volgende speerpunten:

- Het versterken van de samenwerking tussen de verschillende scholen op managementniveau.
- Vorming van een Raad van Toezicht/College van Bestuur, waarbij gericht wordt op de invoeringsdatum van DV 01 januari 2017.

- Samenwerking met twee protestants-christelijke basisscholen en een protestants-christelijke Speciale Basisschool op Goeree Overflakkee, met als uitgangspunt het beleid waarbij men gericht is op een fusie, voortzetten.
- Het intensief meewerken aan het bevorderen van het traject Passend Onderwijs.

Leerlingaantallen:

1 okt.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Schooljaar	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24	24-25	24-25
SmdB	268	264	274	258	244	236	225	219	212	210	206	207
GvP	189	183	171	163	166	166	166	168	169	173	175	172
RgB	94	85	83	85	79	71	69	66	63	63	62	60
PJF	58	65	66	71	68	69	59	57	57	54	51	51
ONS	93	95	90	95	92	97	95	91	91	91	92	89
PM	396	361	349	340	322	329	318	310	308	307	301	301
EH	142	139	131	120	112	106	100	97	95	94	94	92
KPS	98	108	106	104	106	102	95	92	92	92	90	88
subtotaal	1338	1300	1270	1236	1189	1176	1127	1100	1087	1084	1071	1060
BS	383	371	373	376	378	396	383	381	377	379	378	376
ZL	86	85	82	85	82	79	79	77	77	77	75	74
BRN	98	87	87	80	80	80	83	84	82	82	81	82
AS	60	54	62	59	53	57	56	56	54	54	53	54
KPB	42	40	41	40	38	37	33	32	31	32	32	31
Totaal	2007	1937	1915	1876	1820	1825	1761	1730	1708	1708	1690	1677

De opheffingsnorm van de Gemeente Goeree-Overflakkee is momenteel 55 leerlingen per school, tenzij er van overheidswege een aanpassing gepleegd wordt. Dit wordt overigens niet verwacht omdat de spreiding van de scholen gezien de onderlinge afstanden op het eiland hierin leidend lijken te zijn. Aangezien Kindwijs op basis van 13 scholen een totaal leerlingenaantal moet hebben van 715 zitten wij daar momenteel ruim boven. Wel moet bekeken worden welke schoolgrootte onderwijskundig nog een verantwoord beeld oplevert.

De lange termijnprognose geeft een significante daling van het kinderaantal te zien. Op de korte termijn gaat de PM daarom voor het tweede achtereenvolgende jaar met twee groepen minder draaien. Ook de GvP gaat met een groep minder draaien. De komende jaren doet zich een dergelijke situatie voor op de SmdB, de RgB, de EH en het KP, ook die scholen zullen naar verwachting het aantal groepen moeten bijstellen. Alleen de PJF en de ONS lijken vooralsnog redelijk stabiel te zullen blijven.

Juridische structuur

De rechtspersoon is een Stichting met de naam: Stichting voor Protestants-christelijk primair onderwijs op Goeree-Overflakkee, verkorte werknaam Kindwijs.

Kindwijs is opgericht in 2013 en gevestigd te Middelharnis.

Kindwijs is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 56891296.

Aan Kindwijs zijn geen nadere partijen verbonden.

Organisatiestructuur

Bestuurssamenstelling:

Uitvoerend	Toezichhoudend
J.J. de Geus, voorzitter	A. de Borst
B. van der Spaan, secretaris/ penningmeester	P. Klink
J.L. den Dikken, algemeen adjunct	D. Markwat
	J. Struyk , contactpersoon
	P. Timmers
	E. Voogd

Mutaties bestuur in 2015:

De heer D. Markwat heeft het bestuur per 31 december 2015 verlaten.

Mutaties bestuur in 2016:

Met de fusie per 1 januari 2016 zijn tot het Toezichhoudend bestuur toegetreden A. van Biert, G. den Hartogh, A.J. de Wit, J.M.L. Smolders. Per 1 januari 2016 is vertrokken E. Voogd.

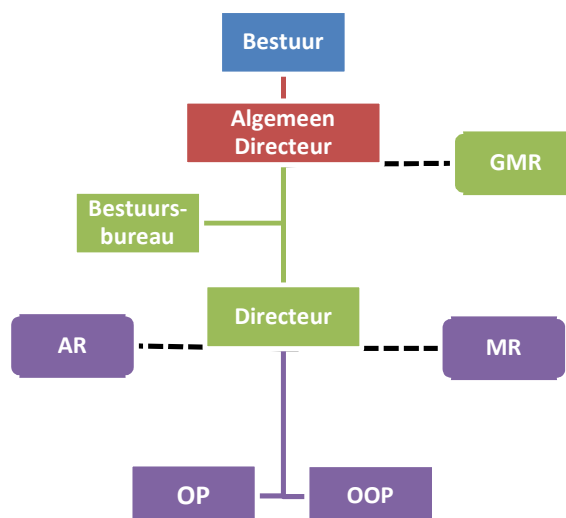
Bestuursleden dragen verantwoordelijkheid voor kerntaken als: identiteit, personeel, onderhoud gebouwen, financiën, public relations, gemeente-overleg, GMR en fusietrajecten.

Het bestuur van Kindwijs heeft negen bestuursleden, waarvan drie leden het Dagelijks Bestuur vormen (functies: voorzitter, algemeen adjunct en secretaris/penningmeester). Zij vormen het Uitvoerend deel van het bestuur. De overige bestuursleden vormen het Toezichhoudend deel van het bestuur.

De schooldirectie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school en uitvoering van het beleid.

De algemeen directeur draagt de eindverantwoording over de acht scholen van Kindwijs.

In de bestuursvergaderingen wordt de voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en vindt toetsing plaats of een en ander verloopt binnen de beleidskaders. De algemeen directeur doet verslag aan het bestuur van de relevante zaken op de scholen.

Organigram

Algemeen directeur is de heer J.S. Nagtegaal. Het bestuursbureau omvat vanaf februari 2016 de functies financieel manager, medewerker personeelszaken en administratief medewerker(s).

Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht)

In 2015 was de financiële en personele administratie ondergebracht bij Groenendijk Onderwijs Administratie te Sliedrecht. Per 1 november 2015 is een financieel manager benoemd en per 1 januari 2016 is de financiële administratie in eigen beheer genomen.

Aan het uitvoerend bestuur wordt door de algemeen directeur maandelijks gerapporteerd over de financiën, personeel, onderwijsopbrengsten en risico's. In 2015 zijn daarvoor de KPI's benoemd.

De schooldirectie hebben via een webportaal dagelijks inzicht in de stand van hun budgetten. In het Management Team worden de onderwijsresultaten besproken.

Per 1 januari 2016 is Kindwijs eigenrisicodragers geworden voor de vervanging van zieke werknemers. In 2016 zal hiervoor een bewakingsinstrument worden ontwikkeld om de kosten en risico's te monitoren.

Naleving van de geldende branchecode.

Kindwijs heeft functiescheiding aangebracht tussen bestuur en interntoezicht door het stichtingsbestuur op te delen in een uitvoerende bestuursleden en toezichthoudende bestuursleden.

Het bestuur vergadert tenminste twee keer per jaar gezamenlijk met de adviesraden van de scholen. Het uitvoerend bestuur heeft in 2015 haar functioneren geëvalueerd en de bevindingen daarvan gedeeld met het toezichthoudend bestuur.

Het toezichthoudend bestuur is in 2015 niet in de gelegenheid geweest de kwaliteit van haar functioneren te evalueren.

3. Identiteit

De stichting heeft als grondslag de Bijbel als Gods Onfeilbaar Woord en zij onderschrijft de Drie Formulieren van Enigheid zoals die door de Synode van Dordrecht in 1619 zijn vastgesteld. De invulling van de grondslag vindt in de onderwijspraktijk plaats door de medewerkers op een school. Op deze invulling wordt binnen de Kindwijs-organisatie toegezien door een adviesraad die voor elke school (of combinatie van scholen) bestaat. Een adviesraad heeft als belangrijkste doelstelling het bevorderen van Bijbels gefundeerd protestants-christelijk onderwijs op de scholen waarvoor de adviesraad functioneert.

4. Onderwijs

Onderwijskundige en –programmatische zaken

Passend onderwijs en zorgprofielen zijn de komende jaren speerpunten van beleid. Passend onderwijs voor alle leerlingen met inzicht in de zorgprofielen van de scholen wordt de komende jaren gerealiseerd.

De nadruk in het onderwijs ligt op opbrengst- en handelingsgericht werken. Scholen moeten daarin investeren. Het is daarvoor nodig te investeren in de kennis van Parnassys om daarmee op basis van trend- en risicoanalyses te kunnen sturen. Daarbij mag de meerwaarde van alle andere zaken niet worden vergeten.

Kindwijs streeft naar het realiseren van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen. Duurzame samenwerking met instellingen voor kinderopvang is daarbij noodzakelijk. Vooral door middel van de LEA (= Lokale Educatieve Agenda) wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden gerealiseerd.

Kwaliteitsbeleid en de kwaliteit van de zorg staan centraal bij goed onderwijs. Scholen dienen daarvoor net als het bestuur data beschikbaar te hebben op basis waarvan planmatig kan worden gestuurd. Het meten van resultaten staat daarbij centraal. Daarbij denken we aan het zorgprofiel, trendanalyses, risicoanalyses, ontwikkel-perspectief en handelingsplannen.

Op het terrein van onderwijsbeleid zijn er de volgende speerpunten:

- Passend onderwijs verder ontwikkelen en implementeren, waarbij de Taskforce Passend Onderwijs het initiatief neemt
- Het opstellen van het zorgprofiel van de school, aangestuurd door het SWV Passend Onderwijs
- Uitwerken duurzame samenwerking met instelling voor kinderopvang, aangestuurd door LEA
- Kwaliteitsbeleid en kwaliteit van de zorg op basis van trendanalyses, risicoanalyses, ontwikkelperspectief en handelingsplannen. Waarbij Parnassys ons de nodige handvaten biedt.
- De mogelijkheden van Integraal (dat is een uitbreiding van Parnassys en de vervanger van WMK po) leren gebruiken
- Directeuren het Opbrengst Gericht Werken eigen leren maken, waarna zij het verder door kunnen geven aan hun leerkrachten.

Onderwijsprestaties

CITO Eindtoets

	SmdB	GvP	RgB	PJF	ONS	PM	EH	KPS
2014								
Vaardigheidsscore	534,5	531,6	534,3	532,8	528,7	537,8	540,5	533,3
Percentage leerlinggewicht	3%	2%	21%	41%	10%	7%	1%	0%
Ondergrens	534,8	534,9	532,0	529,0	533,7	534,2	535,1	535,2
Gemiddelde	536,8	536,9	534,0	531,0	535,7	536,2	537,1	537,2
Bovengrens	538,8	538,9	536,0	533,0	537,7	538,2	539,1	539,2

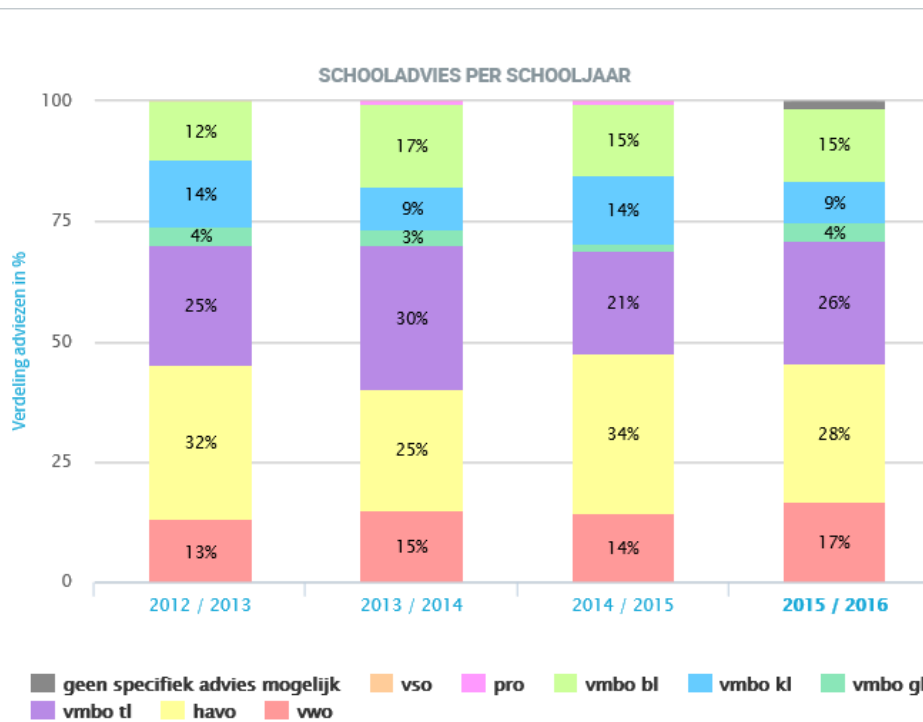
SmdB	GvP	RgB	PJF	ONS	PM	EH	KPS
------	-----	-----	-----	-----	----	----	-----

2015

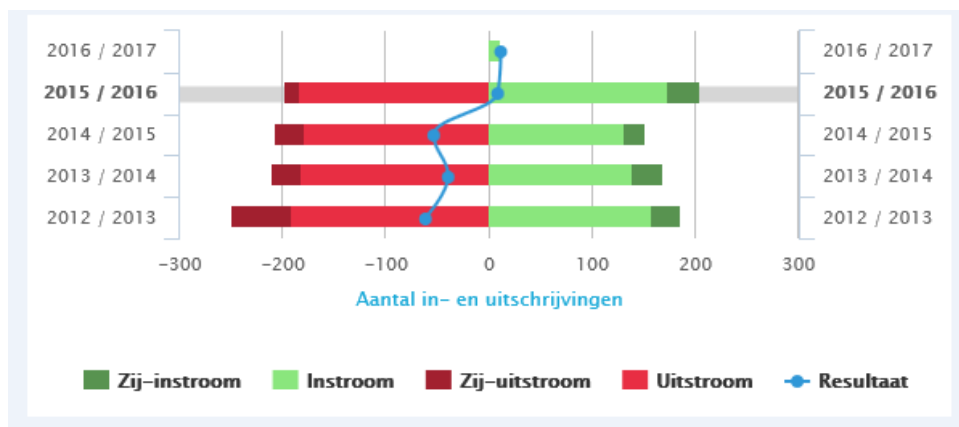
Vaardigheidsscore	532,7	536.0	537,9	535,3	534,0	534,5	534,1	533,4
Percentage leerlinggewicht	4%	2%	20%	48%	11%	6%	0%	2%
Ondergrens	534,6	534,9	532,1	528,2	533,5	534,3	535,2	534,9
Gemiddelde	536,6	536,9	534,1	530,2	535,5	536,3	537,2	536,9
Bovengrens	538,6	538,9	536,1	532,2	537,5	538,3	539,2	538,9

Groen= boven de gemiddelde bandbreedte **Oranje**= onder de gemiddelde bandbreedte

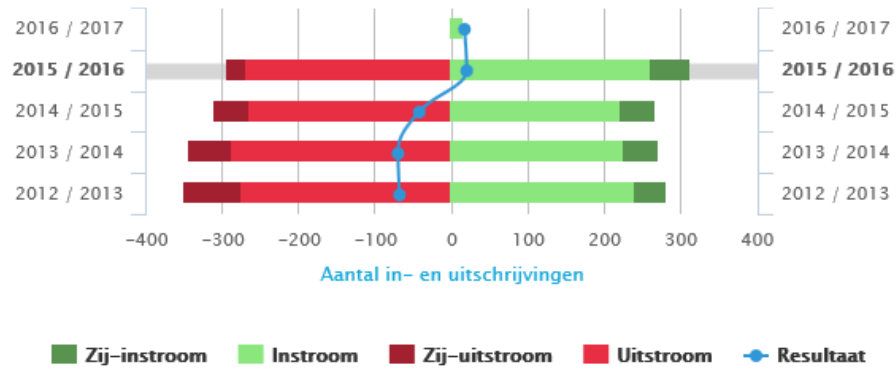
Schooladvies uitstroom

In- en uitstroom

In- en uitstroom gefuseerde scholen 2016

Als toelichting bij bovenstaande tabellen, de navolgende opmerkingen.

Vanuit deze weergave is te zien dat scholen een stabiel niveau laten zien van ontwikkelings- en uitstroomgegevens met een lichte tendens tot een verhoging (toename uitstroom richting VWO) van het onderwijskundige niveau. Echter deze ontwikkelingen moeten altijd over een langere periode gemonitord worden, voordat hieraan conclusies kunnen worden verbonden.

Opvallend is wel dat de verwachte daling van de leerlingenaantallen zich niet direct actueel laat zien, maar wel verwacht wordt.

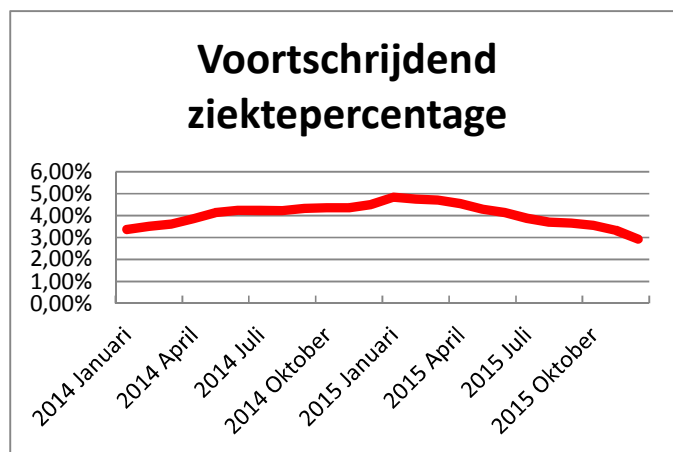
5. Personeel

Kindwijs werkt met een uitgewerkte visie op integraal personeelsbeleid. Er is hiervoor een uitgebreid scala aan documenten ontwikkeld, die voor iedereen ter inzage op ons Intranet geplaatst zijn.

Per 1 november 2015 is overgestapt naar een nieuwe arbodienst in aanloop naar het eigen risicodragerschap vervangingsfonds met ingang van 1 januari 2016.

Met ingang van 1 januari 2016 is Kindwijs eigen risicodragers ziektevervangings. Een deel van het risico is herverzekerd met de 42 dagen financiële variant van het Vervangingsfonds.

De ontwikkeling van het ziekte verzuim over de afgelopen jaren is als volgt weer te geven:

De samenstelling van de formatie per 31 december 2015 was:

Personeelsterkte per functiegroep

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Leraar LA	Aantal Personen	82	9	73
	Bezetting (wtf)	46,7929		
Leraar LB	Aantal Personen	11	4	7
	Bezetting (wtf)	9,0935		
Lererenondersteuner	Aantal Personen	2	0	2
	Bezetting (wtf)	1,0451		
Administratief personeel	Aantal Personen	5	0	5
	Bezetting (wtf)	1,8298		
Schoonmaakpersoneel	Aantal Personen	7	1	6
	Bezetting (wtf)	2,3551		
Onderwijsassistent	Aantal Personen	4	0	4
	Bezetting (wtf)	1,6375		
Adjunct-directeur	Aantal Personen	1	1	0
	Bezetting (wtf)	1,0000		
Directeur	Aantal Personen	9	7	2
	Bezetting (wtf)	8,5906		
Klassenassistent	Aantal Personen	1	0	1

	Bezetting (wtf)	0,1990		
Conciërge	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0,1628		
Algemeen/bovenschools directeur	Aantal Personen	1	1	0
	Bezetting (wtf)	1,0000		
Financieel manager / beleidsmedewerker	Aantal Personen	1	1	0
	Bezetting (wtf)	1,0000		
Totaal	Aantal Personen	123	24	99
	Bezetting (wtf)	74,7063		

Personeelssterkte per geslacht

Geslacht				
Vrouw	Aantal Personen	108	11	97
	Bezetting (wtf)	60,4825		
Man	Aantal Personen	15	13	2
	Bezetting (wtf)	14,2238		

Personeelssterkte per leeftijdscategorie

	Totaal	Leeftijd cohort										
		0/19	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal Personen	123	0	5	14	19	16	13	14	10	21	10	1
Bezetting (wtf)	74,7063		2,9000	8,9802	11,3808	9,2696	8,3022	7,3314	5,8920	15,7275	4,5351	0,3875

Kindwijs stelt jaarlijks een bestuursformatieplan op waarin de gevolgen van teruglopende leerlingaantallen ten aanzien van de personeelsformatie doorgerekend worden .

Op het terrein van personeelsbeleid (afhankelijk van de uitgangspositie van de betreffende school) zijn er de volgende speerpunten:

- Functiemix verder uitvoering aan geven en voldoen aan de wettelijke verplichtingen.
- De organisatie van de functioneringsgesprekken en de beoordelingsgesprekken moet op ordentelijke wijze worden uitgevoerd,
- Tijdig inspelen op krimp houdt in goed analyseren waar kansen liggen voor Kindwijs.
- Externe mobiliteit bevorderen

6. Huisvesting en ICT

Huisvesting

Het opstellen en actualiseren van de meerjaren onderhoudsplannen is uitbesteed aan Ingenieursbureau Lakerveld.

Kindwijs heeft onderhoudscontracten voor al haar scholen gesloten. Het gaat om onderhoud CV's, ontruimingsinstallaties, schoolpleintoestellen, schilderwerk, elektrische installaties en brandblusmiddelen.

In 2015 is de hoofdlocatie van de Regenboog te Melissant gerenoveerd en uitgebreid. Alle groepen zijn met ingang van het schooljaar 2015-2016 ondergebracht in één locatie. De nevenlocatie is overgedragen aan de Gemeente Goeree-Overflakkee.

Op het terrein van huisvesting zijn er de volgende speerpunten:

- Onderhoud via Bureau Lakerveld verder finetunen
- Op basis van MOP 's een dertig-jaren-planning opstellen
- Inspelen op de doorcentralisatie door de Gemeente van het buitenonderhoud van de gebouwen en hier een meerjarenplanning voor maken

ICT

Alle scholen die onderdeel uitmaken van Kindwijs gebruiken in meer of mindere mate informatietechnologie bij het geven van onderwijs. Onderlinge afstemming in gebruik en uitwisseling van ervaringen en deskundigheid vindt nog in beperkte mate plaats.

In 2016 zal binnen Kindwijs gewerkt worden aan het opstellen en implementeren van een ICT-beleid voor de hele stichting waarbinnen afstemming en uitwisseling gefaciliteerd wordt.

7. Communicatie en relaties

- Binnen Passend Onderwijs wordt momenteel een nieuwe structuur gebouwd, aangezien binnen het ouder samenwerkingsverband niet adequaat kon worden gewerkt;
- Momenteel wordt een nieuwe structuur van Management Rapportage gebouwd, waarbij de dialoog met externe en interne actoren een nadrukkelijke rol krijgt;
- Intern heeft de website en het gebruik van intranet door het bestuur en personeel een forse ontwikkeling en toepassing meegemaakt.
- Kindwijs participeert in de oude federatie van Protestants-christelijke scholen op Goeree Overflakkee. Momenteel wordt voorzien van een opheffing van deze federatie rond de zomervakantie van 2016.

Zaken met behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

De politiek had het voornemen om iets te gaan doen aan de kleine scholen en de kleine scholen toeslag, namelijk afschaffen. Hiertegen heeft Kindwijs zich fel verzet, zowel op landelijk niveau als op het terrein van de gemeentelijke politiek. Het streven van Kindwijs is immers om in elk dorp op ons eiland christelijk primair onderwijs te waarborgen.

Afhandeling van klachten

Kindwijs en de onder haar bestuur vallende scholen zijn aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de Besturenraad. Om problemen, vragen of klachten op te lossen, wordt de route leerkracht, directie, algemeen directeur, bestuur gevolgd.

Er is in 2015 een klacht ingediend door ouders/verzorgers van een leerling. De klacht richtte zich op de wijze van interne begeleiding van een school. Na interventie en uitvoerige analyse van deze case samen met de ouders en de algemeen directeur hebben de ouders besloten de klacht in te trekken.

8. Financieel

Kengetallen

De financiële ratio's zijn opgenomen in het financiële jaarverslag. De liquiditeit van de stichting is in 2015 na een lichte daling in 2014 weer toegenomen. Het eigen vermogen van Kindwijs is toegenomen en bedraagt 65,8% van het balanstotaal. Het weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2015 11,7%.

Exploitatierkening		2015	2014
Totaal inkomsten	Dit zijn de totale inkomsten van het schoolbestuur.	6.494.186	6.445.484
Resultaat	Dit is de winst of het verlies dat overblijft door het aftrekken van de uitgaven van de inkomsten.	50.427	-43.728
Rentabiliteit	Dit is de verhouding tussen de inkomsten en het verlies of de winst in het begrotingsjaar. Een gezonde verhouding ligt tussen -3% en +3%. Bij plus wordt er toegevoegd aan de reserves en bij min wordt er onttrokken aan de reserves.	● 0,8%	● -0,7%
Rentabiliteit alle besturen	Het betreft hier alle schoolbesturen PO van Nederland.	n.b.	-0,6%
Personele lasten	Dit zijn de totale uitgaven aan personele lasten, gedeeld door alle uitgaven van het schoolbestuur.	77,7%	79,1%
Personele lasten alle besturen	Het betreft hier alle schoolbesturen PO van Nederland.	n.b.	82,0%
Balans		2015	2014
Eigen vermogen	Dit betreft de gezamenlijke waarde van de bezittingen, beleggingen en banktegoeden.	2.157.783	2.107.356
Voorzieningen	Dit is het bedrag dat gereserveerd is voor de voorzieningen van het schoolbestuur.	518.006	474.571
Balans totaal	Het betreft hier de totale bezittingen van het schoolbestuur.	3.277.066	3.227.933
Kapitalisatiefactor	Deze factor wordt gevormd door de 'Balans totaal' te delen door 'Totaal inkomsten'. Wordt het kapitaal efficiënt gebruikt? Hierbij is de bovengrens voor een grote instelling 35% en voor een kleine instelling is dat 60%.	● 46,7%	● 46,2%
Kapitalisatiefactor alle besturen	Het betreft hier alle schoolbesturen PO van Nederland.	n.b.	44,5%
Solvabiliteit	Dit is de verhouding tussen 'Eigen vermogen' en 'Balans totaal' van het schoolbestuur. Een solvabiliteit van 30% is gezond. Onder de 10% kan de instelling niet meer aan de verplichtingen voldoen. Boven de 45% beschouwt de overheid als oppotten.	● 65,8%	● 65,3%
Solvabiliteit alle besturen	Het betreft hier alle schoolbesturen PO van Nederland.	n.b.	72%
Weerstandsvermogen	Dit is de verhouding tussen eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de rijksbijdrage. Hiermee moet de Vereniging niet voorziene risico's op kunnen vangen. De ondergrens is 5% en de bovengrens 8%. <i>(Berekeningen op deze regel volgens Groenendijk).</i>	● 11,7%	● 9,4%
Weerstandsvermogen	Het betreft hier alle schoolbesturen PO van Nederland.	n.b.	12,3%

● wordt door het Rijk als **oppotten** beschouwd ● wordt door het Rijk als **gezond** beschouwd ● wordt door het Rijk als **ongezond** beschouwd

Financiële positie**Materiële vaste activa**

De materiele vaste activa zijn per saldo afgenomen met € 105.000,-. Tegenover de investeringen ter grootte van € 149.000,- staan afschrijvingen ten laste van de exploitatie van € 254.000,-.

Vorderingen

De vorderingen zijn afgenomen door de in 2015 ontvangen vordering op de gemeente inzake de renovatie van de School met de Bijbel de Regenboog te Melissant.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn toegenomen door een positieve kasstroom als gevolg van de in 2015 ontvangen vordering op de Gemeente en het positieve exploitatie resultaat 2015.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2015 € 2.158.000,- en bedraagt hiermee 65,8% van het balanstotaal. Het weerstandsvermogen bedraagt 11,7%. In hoeverre het vermogen voldoende is om de risico's te dragen is beschreven in de Continuïteitsparagraaf.

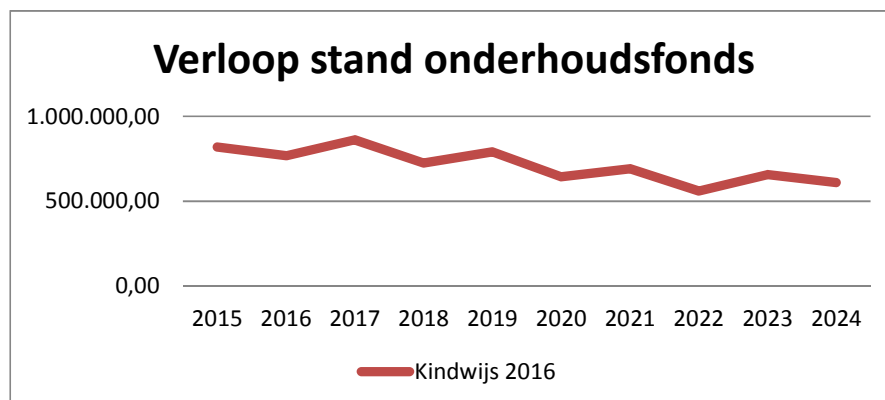
Voorzieningen

De voorzieningen zijn in totaal gestegen met € 43.400,-.

In de onderhoudsvoorziening is in 2015 een extra storting gedaan van € 108.900,-. De totale storting in de voorziening bedraagt daarmee € 229.632,-. De onderhoudsuitgaven in 2015 bedroegen € 188.682,-.

De extra storting in 2015 is gedaan om de verwachte daling van het onderhoudsfonds als gevolg van de overheveling van de bekostiging van het buitenonderhoud te dempen.

Van het verwachte verloop van het onderhoudsfonds in de meerjarenbegroting is onderstaande grafiek weer te geven.

Treasuryverslag

Het bestuur van Kindwijs heeft een treasurystatuut vastgesteld waarin is de eisen zijn vastgelegd waaraan beleggingen van overtollige middelen moeten voldoen, te weten:

- **Obligaties**
Door de vereniging zullen geen obligaties worden gehouden.
- **Aandelen**
Door de vereniging zullen geen aandelen worden gehouden, hieronder tevens begrepen beleggingsfondsen.
- **Overige effecten**
Door de vereniging zullen geen overige effecten worden gehouden.
- **Wijziging beleggingsbeleid**
Wanneer de directie of de penningmeester van mening is dat door omstandigheden het beleggingsbeleid bij moet worden gesteld, dient dit vooraf ter goedkeuring aan het bestuur te worden voorgelegd. Te denken valt aan wijziging van de richtlijnen van de overheid of een structurele verslechtering van de (rente)markten, waardoor de beleggingsverhouding moet worden aangepast. Hetgeen bovenstaand is vermeld, geldt eveneens voor de gemachtigden van het administratiekantoor.
- **Bandbreedte beleggingen**
Overtollige liquiditeiten worden belegd in de toegestane beleggingsvormen. Overtollige liquiditeiten worden alleen belegd bij ABN-AMRO, ING bank, of Rabobank.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het treasurybeleid ligt bij de penningmeester en de algemeen directeur van Kindwijs.

In 2015 zijn de overtollige middelen uitsluitend ondergebracht op de bedrijfsspaarrekening bij de Rabobank. Het saldo van deze rekening bedraagt ultimo 2015 € 1.031.462,-

Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2015 bedraagt positief € 50.400,- tegen een negatief resultaat over 2014 van € 43.700,-.

De inkomsten van de stichting stegen met € 48.700,- terwijl de lasten daalden met € 48.600,-

Het totale verschil ad € 94.200, - is als volgt te verklaren:

Rijksbijdragen	V €	104.600,-
Overige overheidsbijdragen	N -	900,-
Overige baten	N -	55.000,-
Totaal baten	V €	48.700,-
Personele lasten	V €	128.600,-
Afschrijvingen	N €	5.600,-
Huisvestingslasten	N €	90.600,-
Overige instellingslasten	N €	4.700,-
Leermiddelen	V €	20.900,-

Totaal lasten	V €	48.600,-
Financiële baten en lasten	N €	3.100,-
Totaal verschil met 2014	V €	94.200,-

Rijksbijdragen

De vergoeding voor materiële instandhouding is gestegen door de overheveling van de bekostiging van het buitenonderhoud naar de scholen vanaf 1 januari 2015 met € 108.000. De personele bekostiging is gestegen door het loonruimteakkoord en extra middelen voor personeel- en arbeidsmarktbeleid met per saldo € 120.000. De totale bekostiging daalde als gevolg van een lager aantal leerlingen met ca. € 104.000,-

Overige baten

De overige baten zijn lager dan in 2014. In 2014 zijn eenmalig bijzondere inkomsten geweest op één van de scholen.

Personele lasten

De salariskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen zijn in 2015 met € 79.500,- gedaald ten opzichte van 2014. De overige personele lasten zijn € 60.300 lager o.a. als gevolg van lagere kosten voor schoolbegeleiding en het in 2015 niet meer inhuren van tijdelijk extern personeel.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in 2015 hoger dan in 2014 als gevolg van een extra dotatie aan het onderhoudsfonds in 2015 ter grootte van € 109.000,-

Leermiddelen

De kosten van het onderwijsleerpakket zijn in 2015 lager dan in 2014 als gevolg van lagere bovenschoolse ICT-kosten en lagere kosten voor leermiddelen dan in 2014.

9. Continuïteitsparagraaf

Gegevensset

Kengetallen

Kengetal	2015*	2016	2017	2018
Aantal leerlingen	1913	1869	1826	1839
Personele bezetting				
- Directie	12,195	12,685	12,685	12,685
- Onderwijzend personeel	91,714	87,847	86,730	85,251
- Onderwijs ondersteunend personeel	10,989	10,989	7,413	7,413

* Inclusief de per 1 januari 2016 toegetroeden scholen

Leerlingaantal

Op 1 oktober 2015 bedraagt het leerlingaantal van de stichting in totaal 1913 leerlingen. Een afname van 26 leerlingen ten opzichte van 1 oktober 2014 waarbij alle 13 scholen zijn meegenomen in de berekening. Uit de prognose blijkt dat ook de komende jaren een daling van het leerlingaantal wordt verwacht. Bij sommige scholen zelfs een daling van ruim 30%.

Personele bezetting

Om in te spelen op de verwachte krimp van het aantal leerlingen stelt het bestuur jaarlijks een bestuursformatieplan voor de komende vier schooljaren op. In het bestuursformatieplan 2016-2020 zijn de gevolgen van het dalend leerlingaantal omgezet in nieuwe groeipindelings op de scholen. De vermindering van het aantal groepen op enkele scholen leidt tot een lagere personele bezetting.

Meerjarenbegroting

BALANS

	2015	2016	2017	2018
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële VA	1.420.657	1.431.690	1.243.405	1.143.228
Financiële VA	1.473	0	0	0
Totaal vaste activa	1.422.130	1.431.690	1.243.405	1.143.228
Vlottende activa				
Vorderingen	367.987	539.707	534.306	527.798
Liquide middelen	1.486.949	1.696.850	2.139.599	2.216.251
Totaal vlottende activa	1.854.936	2.236.557	2.673.905	2.744.049
TOTAAL ACTIVA	3.277.066	3.668.247	3.917.309	3.887.277

PASSIVA**Eigen vermogen**

Algemene reserve	23.816	23.816	23.816	23.816
Bestemmingsreserves	2.133.967	2.226.519	2.387.593	2.490.379
Totaal eigen vermogen	2.157.783	2.250.335	2.411.409	2.514.195

Voorzieningen	518.006	553.465	646.732	511.681
---------------	---------	---------	---------	---------

Kortlopende schulden	601.277	864.446	859.169	861.402
----------------------	---------	---------	---------	---------

TOTAAL PASSIVA	3.277.066	3.668.247	3.917.309	3.887.277
-----------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Staat / Raming van baten en lasten

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
	€	€	€	€
Baten				
3.1 (Rijks)bijdragen	6.277.525	9.469.054	9.373.966	9.258.728
3.2 Overige overheidsbijdragen	30.286	28.725	29.012	29.302
3.5 Overige baten	186.374	26.900	26.385	26.471
	6.494.185	9.524.679	9.429.363	9.314.502
Lasten				
4.1 Personele lasten	5.010.341	7.491.989	7.344.380	7.299.286
4.2 Afschrijvingen	253.973	373.702	355.246	332.309
4.3 Huisvestingskosten	504.447	774.089	775.031	776.927
4.4 Overige instellingslasten	397.984	378.622	377.071	382.491
4.5 Leermiddelen	279.938	413.725	416.562	420.703
	6.446.683	9.432.127	9.268.290	9.211.716
Saldo baten en lasten	47.502	92.552	161.073	102.786
Financiële baten en lasten				
5.1 Financiële baten	6.145	0	0	0
5.2 Financiële lasten	3.221	0	0	0
Financiële baten en lasten	2.924	0	0	0
Resultaat	50.426	92.552	161.073	102.786

Toelichting:

De baten en lasten in 2016 en volgende jaren zijn substantieel hoger dan in 2015 als gevolg van de fusie per 1 januari 2016 waarna Kindwijs 13 scholen exploiteert tegen acht in 2015.

De rijksbijdragen dalen in de komende jaren als gevolg van het dalend leerlingen aantal. De overige baten stijgen slechts op basis van indexatie.

De personele lasten dalen als gevolg van de vermindering van de personeelsformatie.

De afschrijvingen dalen als gevolg van het beleid om de investeringen te budgetteren op basis van een norm-afschrijving waar alle scholen binnen moet blijven.

De huisvestingskosten, overige instellingskosten en kosten van het onderwijsleerpakket stijgen op basis van indexatie.

Vanwege de zeer lage rente inkomsten zijn de financiële baten en lasten per saldo op nihil geraamd voor de komende jaren.

Huisvesting:

Om de gevolgen van de doorcentralisatie onderhoud gebouwen op te vangen, zijn er diverse maatregelen genomen:

- Per 01-01-2014 ligt de verantwoording voor het beheer van de gebouwen geheel bij Bureau Lakerveld. Zij stellen de MOP's op en zorgen voor uitvoering en controle. De MOP's worden twee-jaarlijks herzien.
- Betreffende schilderwerk, onderhoud platte daken, onderhoud elektrische voorzieningen en alarm-/ontruimingsinstallaties, onderhoud CV installaties en airco's zijn meerjarige onderhoudscontracten gesloten.
- De schoonmaak wordt zo veel als mogelijk uit oogpunt van kosten –efficiency uitbesteed aan facilitaire dienstverleners.
- Per 01-01-2015 ligt het buitenonderhoud niet meer bij de Gemeente Goeree-Overflakkee, maar bij Kindwijs. Hierop is het Meerjaren Onderhoudsplan in 2015 herzien en uitgebreid.

De eigendom van de schoolgebouwen van Kindwijs is gesplitst in juridisch en economisch waarbij het economisch eigendom bij de gemeente ligt. Er zijn voor de komende jaren geen nieuwbouwplannen. Wel zullen in 2016 dan wel 2017 de raamkozijnen van de school in Melissant worden vervangen.

Voor het overige zijn buiten reguliere vervangingen van inventaris, methoden en apparatuur en ICT geen investeringsprojecten gepland.

De reserves en bestemmingsreserves worden gevormd uit de exploitatieresultaten. Op basis van de verwachte positieve resultaten zullen deze de komende jaren toenemen.

Voor een toelichting het verloop van de onderhoudsvoorziening wordt verwezen naar de toelichting op de financiële positie.

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Ten einde de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de stichting een planning en controle cyclus waarbij het bestuur de ontwikkeling van de financiële en onderwijs prestaties monitort en hier

ook periodiek verantwoording over aflegt richting de toezichthouder middels maandelijkse rapportages. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan het bestuur wordt voorgelegd. Daarnaast wordt jaarlijks een meerjaren bestuursformatieplan opgesteld en aan de medezeggenschapsraad en het bestuur ter instemming voorgelegd. In deze meerjarenbegroting en het bestuursformatieplan worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Ten einde de interne risico's zoveel als mogelijk te beperken, wordt ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin wordt de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd.

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer.

De hierboven beschreven interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben gezorgd voor het uitsluiten van bepaalde risico's en het in kaart brengen van andere risico's. Het gaat dan met name om financieel gerelateerde risico's die blijken uit de meerjarenbegroting.

In de hierboven opgenomen meerjarenbegroting komen een aantal financiële risico's tot uiting. De belangrijkste is het dalende leerlingen aantal. Zoals genoemd onder de externe ontwikkelingen spelen er een aantal onzekerheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de extra middelen van uit het herfstakkoord. Hier kleven bepaalde risico's aan als het gaat om politieke instabiliteit. Het wegvallen van bepaalde geldstromen zou mogelijk kunnen leiden tot financiële krapte. Ook dit zal middels de planning- en controlcyclus bewaakt worden.

Met ingang van 1 januari 2016 is de stichting eigenrisicodragers geworden voor de vervanging van zieke leerkrachten. In 2016 wordt het interne rapportage systeem verder ontwikkeld om dit risico te monitoren en te beheersen. Voor het vaste deel van de vervangingsbehoefte zal een vaste vervangerspool worden opgezet.

Als het gaat om risicobeheersing stelt het bestuur zich de komende periode ten doel om de indicatoren in de maandelijkse rapportage verder te ontwikkelen zowel ten aanzien van onderwijskwaliteit en –resultaten als ten aanzien van financiële resultaten.

Risico's en onzekerheden

Risicobeheersing

In mei 2015 zijn in samenwerking met Verus de volgende risico's in kaart gebracht.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
Niet behalen van eigen geformuleerd kwaliteitsniveau aan de doelgroep	Ontevreden ouders en inspectie met als gevolg minder instroom door Imagoschade.	3	€ 100.000	Sturen op leerresultaten groep Testen en toetsen eigen meetinstrument Handelingsgericht werken Tevredenheidsmetingen geledingen

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
	Schatting € 400.000 (3 jaar € 125.000 nodig voor ombuiging)			Inzetten van specialisten in de school Audits inzetten om kwaliteit te borgen Maken van kwaliteitsbeleid op bestuursniveau vertaald naar schoolniveau
Deel leerkrachten haalt denk- en handelingsniveau HBO niet	Kwaliteitsverlies, schatting schade € 150.000	5	€ 125.000	Stichtingsbrede competentieprofielen bepalen Gezamenlijk aanbod scholing Functionerings- en beoordelingsgesprekken houden, scherper selectiebeleid. POP gesprekkencyclus invoeren, personeelsdossier op orde
Leerlingenaantal daling ten gevolge van kwaliteit	Mogelijk verlies PCO school in dorpskern. Schade € 400.000 bij sluiting kleine school	4	€ 200.000	Maken omgevingsanalyse / belangstelling systematisch monitoren Ontwikkelen scenario's o.b.v. prognoses Analyse tevredenheidsmetingen PR-beleid ontwikkelen Basisarrangement op scholen bieden Ambities afstemmen op populatie kernen Minimum aantal leerlingen per school bepalen
Onvoldoende competentie bij schooldirectie	Kwaliteit van het onderwijs komt onder druk. Schade € 150.000	3	€ 30.000	Inventarisatie competenties en ambities. Functionerings- en beoordelingsgesprekken houden. POP gesprekkencyclus invoeren. Bij inkrimpen scholen kiezen voor meerschoolse directie
Personeelsoverschot t.o.v. de basisbekostiging	Uitstroom van gekwalificeerd personeel. Schade € 150.000 bij 2,0 fte	3	€ 30.000	Bewaking en sturing vaste en tijdelijke aanstellingen op bestuursniveau. Tijdig prognoses bijstellen en financiële gevolgen doorrekenen.
Statisch personeelsbestand	Daling leerlingaantal. Identiteit werkt belemmerend voor mobiliteit binnen de stichting, schade € 150.000	3	€ 30.000	Verjonging personeelsbestand scholen stimuleren. Samenwerking stimuleren. Procedure benoeming herzien o.a. ten aanzien van vetorecht adviesraden.
Ontstaan van een onprofessionele werkomgeving	Uitstroom leerlingen, Schade € 200.000	3	€ 50.000	Ontwikkelen leiderschap directies een aanspreekbeleid teams. Creëren, behouden, bewaken sociale veiligheid. Tegengaan van grote verschillen tussen scholen
Te weinig budgetdiscipline c.q. kennis	Voortdurende exploitatietekorten, mogelijke schade € 100.000	3	€ 25.000	Ontwikkeling procedures en vaststellen bevoegdheden Tijdige budgetbewaking en rapportage Transparante begrotingscyclus hanteren
Organisatie raakt out of control door personeelsuitval op cruciale functies	Oplopende tekorten, inhuur duur personeel, Schade geschat op € 150.000	4	€ 50.000	Heldere procedures en werkinstructies vastleggen. Gebruik maken van standaard software zodat vervanging goed te regelen is.
Onverwachte stijging ziekteverzuim personeel	€ 240.000	4	€ 120.000	Herverzekeren risico
Financiële gevolgen van arbeidsconflicten	€ 100.000	3	€ 30.000	Kindwijs geoogd een open sfeer te creëren gericht op het vermijden van conflicten. In geval dat toch een conflict onvermijdelijk is wordt altijd mediation toegepast.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
Onverwacht verloop van personeel	€ 150.000	3	€ 50.000	Kindwijs beoogd door een goed personeelsbeleid te voeren en een open sfeer te creëren een aantrekkelijke werkgever te zijn.
Beperkingen in het aannemen van tijdelijke werknemers door de invoering van de wet werk en zekerheid	€ 160.000	4	€ 80.000	Er is een vervangingsbeleid opgesteld waarin het aanstellen van een vaste vervangingspool is opgenomen.
Overschrijdingen van de WNT als gevolg van verlaging van de WNT norm door invoering punteninschalingsysteem per 1 januari 2016	€ 0	1	€ 0	n.v.t.
Onzekerheden omtrent de hoogte en het moment van ontvangst van de te ontvangen rijksbijdragen	€ 200.000	3	€ 50.000	De jaarbegroting en meerjarenbegroting worden voorzien van een liquiditeitsbegroting. Voor de lopende exploitatie zal een cyclus van liquiditeitsplanning en –bewaking wordt ingericht.
Onvoldoende financiële middelen aanwezig voor uitvoering buitenonderhoud door de decentralisatie van het buitenonderhoud	€ 500.000	3	€ 150.000	De MOP wordt tweemaal per jaar geactualiseerd, elk jaar wordt een onderhoudsinventarisatie gehouden.

Kans: 1 = Zeer onwaarschijnlijk >5%; 2 = Onwaarschijnlijk 5% <> 10%; 3 = Waarschijnlijk 10% <> 25%; 4 = Meer dan waarschijnlijk 25% <> 50%; 5 = Zeer waarschijnlijk 50% <> 100%

Kindwijs is per 1 januari 2016 eigen risicodragers voor de vervanging van zieke leerkrachten. Het risico op stijgend verzuim is afgedekt door de kosten van verzuim langer dan 42 dagen te herverzekeren

Ter verbetering van de beheersing van de financiële en budgetrisico's is per 1 november 2015 een ervaren financieel manager aangetrokken en is per 1 januari 2016 de financiële administratie in eigen beheer genomen.

In specifieke situaties kan het voorkomen dat oud-medewerkers na ontslag recht hebben op een wettelijke werkloosheidsuitkering (WW) en conform de CAO ook bovenwettelijke werkloosheidsuitkering (BW). Door het eigen risico-dragerschap van Kindwijs komen beide uitkeringen ten laste van het resultaat van Kindwijs. Eind 2015 zaten geen medewerkers in een WW/BW-traject.

Kindwijs heeft zich voorgenomen de forse terugloop van de werkgelegenheid in het basisonderwijs de komende drie jaar zo veel als mogelijk op te vangen via natuurlijk verloop en door externe mobiliteit. Indien dit niet voldoende blijkt te zijn, wordt overgestapt op plaatsing in RDDF.

Bij ongeschiktheid voor de functie wordt eerst onderzocht of een andere passende functie beschikbaar is. Indien het tot (onvrijwillige) ontslag komt, dan is dat alleen in het kader van

ongeschiktheid voor de functie. Hierbij wordt het reglement van het Participatiefonds in acht genomen.

Teneinde de risico's zoveel mogelijk te beperken, stelt Kindwijs jaarlijks een meerjaren bestuursformatieplan op.

Tussen Kindwijs en, Groenendijk Onderwijs Consultancy is daarnaast een contract voor juridische hulpverlening afgesloten. Alle zaken m.b.t. dreigend ontslag e.d. worden eerst juridisch gecheckt door GOC.

Bijlage: verantwoording besteding prestatiebox

Uit de gezamenlijk geformuleerde ambities in het bestuursakkoord wordt per ambitie aangegeven of en hoe onze scholen er mee bezig zijn geweest:

1. Ambitie: scholen werken opbrengstgericht

Hier werden/worden alle personeelsleden in opgeleid.

2. Ambitie: schoolbesturen formuleren meetbare doelen voor het beoordelen van de leerlingprestaties

Alle scholen zijn begonnen met hier invulling aan te geven, waarbij het leerlingvolgsysteem Parnassys als instrument wordt gebruikt..

3. Ambitie: scholen met leerlingen met een leerlinggewicht meten de opbrengsten van de leerlingen in de groepen 1 en 2, door observaties, of een vorm van toets of checklist.

Bestaande systemen werden/worden onder de loep genomen, geschikte observatiesystemen worden waar nodig uitgezocht en aangeschaft.

4. Ambitie: scholen bieden een gericht onderwijsaanbod voor cognitief talentvolle en hoogbegaafde leerlingen.

Dit is een blijvend aandachtspunt voor Stichting Kindwijs.

5. Ambitie: scholen betrekken ouders actief bij de ontwikkeling en leerprestaties van hun leerlingen.

Dit verkeert in de opbouwfase. De hulp van externe experts is op enkele scholen hierbij ingeroepen.

6. Ambitie: er zijn geen zeer zwakke scholen meer.

Hier wordt hard aan gewerkt, met als resultaat dat al onze scholen (in tegenstelling tot enige jaren geleden) nu allemaal door de inspectie als voldoende worden beoordeeld (basisarrangement).

7. Ambitie: leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van hun leerlingen. Ook stemmen leraren de instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling van leerlingen.

Hier is federatief enige jaren geleden een start mee gemaakt. Met de hulp van o.a. 'School aan Zet' wordt dit verder uitgebouwd. Tevens zijn alle scholen inmiddels aan de slag gegaan met 'Integraal', een verdere uitbouw van Parnassys. Maar dit punt is nog lang niet uit-ontwikkeld, dus vraagt doorlopend de nodige aandacht.

8. Ambitie: leraren en schoolleiders werken voortdurend aan hun professionalisering en registreren zich als zodanig in het beroepsregister voor leraren en voor schoolleiders.

Iedere directeur heeft zich geregistreerd.

9. Ambitie: scholen voeren een goed en effectief HRM-beleid. In dat verband is er voor leraren een bekwaamheidsdossier en vindt er jaarlijks minimaal één formeel beoordelings- of functioneringsgesprek plaats. Daarnaast is de kwaliteit van de begeleiding en ondersteuning van beginnende leraren verbeterd.

Hier wordt op onze scholen vorm aan gegeven middels vastgesteld IPB-beleid op alle genoemde onderdelen.

10. Ambitie: schoolbesturen geven hun onderwijsopbrengsten transparant weer via het te ontwikkelen informatiesysteem 'Vensters PO' en scholen gebruiken Vensters PO voor het evalueren van de eigen opbrengsten en kwaliteit.

Hier is een start mee gemaakt middels een voorlichtingsbijeenkomst op het federatieve directieoverleg, maar er is nog weinig vervolg aan gegeven.

Wel worden onderwijsopbrengsten van alle scholen transparant weergegeven in Parnassys en Integraal op bestuursniveau (via de bestuursmodule). Deze uitslagen worden gebruikt voor het evalueren van de eigen opbrengsten en kwaliteit.

FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van inzicht in de financiële positie van het bestuur dienen de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening.

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de geconsolideerde balans:

Vergelijkend balansoverzicht
(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	%	€	%
ACTIVA				
Materiële vaste activa	1.420.657	43,4	1.525.424	47,3
Financiële vaste activa	1.473	0,0	2.283	0,1
Vorderingen	367.987	11,2	580.307	18,0
Liquide middelen	1.486.949	45,4	1.119.918	34,7
	<u>3.277.066</u>	<u>100,0</u>	<u>3.227.933</u>	<u>100,0</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen	2.157.783	65,8	2.107.356	65,3
Voorzieningen	518.006	15,8	474.571	14,7
Kortlopende schulden	601.277	18,3	646.006	20,0
	<u>3.277.066</u>	<u>100,0</u>	<u>3.227.933</u>	<u>100,0</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

RESULTAAT

Het resultaat over 2015 bedraagt €50.427 tegenover €-43.728 over 2014. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	6.277.525	6.060.101	6.172.974
Overige overheidsbijdragen en subsidies	30.286	0	31.132
Overige baten	186.374	238.060	241.398
	<u>6.494.186</u>	<u>6.298.161</u>	<u>6.445.504</u>
Lasten			
Personele lasten	5.010.341	4.836.081	5.138.958
Afschrijvingen	253.973	208.571	248.343
Huisvestingslasten	504.447	450.523	413.818
Overige instellingslasten	677.922	806.825	694.215
	<u>6.446.683</u>	<u>6.302.000</u>	<u>6.495.333</u>
Saldo baten en lasten	<u>47.503</u>	<u>-3.839</u>	<u>-49.830</u>
Financiële baten en lasten	2.924	4.155	6.102
Nettoresultaat	<u>50.427</u>	<u>316</u>	<u>-43.728</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

KENGETALLEN

	2015	2014
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	3,08	2,63
Quick ratio (<i>Vlottende activa- voorraden / kortlopende schulden</i>)	3,08	2,63
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	65,84	65,28
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	81,65	79,99
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	0,78	-0,68
Weerstandvermogen (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	11,74	9,43
Kapitalisatiefactor (<i>Totaal kapitaal (ex gebouwen) / totale baten (incl. fin.baten) * 100 %</i>)	46,74	46,17
Materiële lasten / totale lasten (in %)	22,28	20,88
Personele lasten / totale lasten (in %)	77,72	79,12

Liquiditeit / Quick ratio

Beide kengetallen geven aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Kapitalisatiefactor

Dit kengetal geeft de mate aan waarin kapitaal wordt benut voor de vervulling van taken.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Tekorten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

In de jaarrekening is de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs van OCW toegepast. Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (rekening houdend met de rijksbekostiging voor materiële instandhouding). In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen : 10 tot 20 jaar.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: alle meubilair 5 tot 20 jaar.

ICT: computers, servers en printers 4 tot 10 jaar; smartboards 7 jaar.

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur (zoals koelkast, tv, projectoren) 8 jaar.

Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 500,-- aangehouden. Afhankelijk van de soort aanschaf geldt deze ondergrens voor de prijs per stuk (inclusief b.t.w., b.v. TV) of de prijs van de "verzamelnaam" (b.v. (taal)methode).

Egalisatierekening investeringssubsidies

Indien voor investeringen in de materiële vaste activa subsidies worden verkregen (b.v. van de gemeente voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket), worden deze opgenomen in de egalisatierekening, mits het actief economisch eigendom van de school/het bevoegd gezag is.

Uit de egalisatierekening (opgenomen onder de kortlopende schulden) valt jaarlijks een bedrag vrij ten gunste van de exploitatie, d.w.z. een lineaire vrijval gedurende dezelfde looptijd als waarin het actief wordt afgeschreven.

In voorkomende gevallen wordt onderscheid gemaakt tussen publieke en private subsidies.

Financiële vaste activa

De in de financiële vaste activa opgenomen effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. De waardering na eerste verwerking vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs waarbij waarde mutaties worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Eigen Vermogen

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening voor jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

Op grond van de "Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs" is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Een medewerker bouwt aanspraken op voor een te ontvangen jubileumgratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. De berekening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen. Op grond van algemene ervaringscijfers en schattingen is hiervoor een bedrag opgenomen van € 600 per FTE.

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud, die voor rekening van de school komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

De "Bestemmingsreserve privaat" en de "Reserve Schoolfonds" zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid, opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan het fonds c.q. de reserve.

(Rijks)bijdragen

Onder de (rijks)bijdragen OCW worden de vergoedingen voor personele - en exploitatiekosten opgenomen. De (rijks)bijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële- en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Financiële instrumenten

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van de groep zijn het kredietrisico en het liquiditeitsrisico.

Het beleid van het bestuur om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

Kredietrisico

Het bestuur bewaakt voortdurend haar vorderingen. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor het bestuur minimaal.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasury statuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de begrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bijvoorbeeld deposito's.

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee**B2 BALANS PER 31 december 2015**

(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
1				
Gebouwen en terreinen	238.518		247.695	
Technische zaken	241.813		236.954	
Meubilair	344.233		321.845	
ICT	348.445		418.228	
OLP en apparatuur	<u>247.647</u>		<u>300.702</u>	
		1.420.657		1.525.424
Financiële vaste activa				
2				
Overige leningen u/g	<u>1.473</u>		<u>2.283</u>	
		1.473		2.283
Vlottende activa				
Vorderingen				
3				
Ministerie van OCW	322.719		355.451	
Overlopende activa	19.436		29.296	
Overige vorderingen	<u>25.833</u>		<u>195.561</u>	
		367.987		580.307
Liquide middelen				
4		<u>1.486.949</u>		<u>1.119.918</u>
			<u>3.277.066</u>	<u>3.227.933</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee**B2 BALANS PER 31 december 2015**

(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen	5			
Algemene reserve	23.816		198.031	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	<u>2.133.967</u>		<u>1.909.324</u>	
		2.157.783		2.107.356
Voorzieningen	6			
Personeelsvoorzieningen	44.824		42.339	
Overige voorzieningen	<u>473.182</u>		<u>432.232</u>	
		518.006		474.571
Kortlopende schulden	7			
Crediteuren	60.994		117.324	
Belasting en premie sociale verzekeringen	228.751		210.805	
Schulden terzake van pensioenen	49.525		61.932	
Overige kortlopende schulden	33.194		30.034	
Overlopende passiva	<u>228.813</u>		<u>225.911</u>	
		<u>601.277</u>		<u>646.006</u>
			<u>3.277.066</u>	<u>3.227.933</u>

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	6.277.525	6.060.101	6.172.974
Overige overheidsbijdragen en subsidies	30.286	0	31.132
Overige baten	186.374	238.060	241.398
	<u>6.494.186</u>	<u>6.298.161</u>	<u>6.445.504</u>
Lasten			
Personele lasten	5.010.341	4.836.081	5.138.958
Afschrijvingen	253.973	208.571	248.343
Huisvestingslasten	504.447	450.523	413.818
Overige instellingslasten	677.922	806.825	694.215
	<u>6.446.683</u>	<u>6.302.000</u>	<u>6.495.333</u>
Saldo baten en lasten	<u>47.503</u>	<u>-3.839</u>	<u>-49.830</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	6.145	5.655	9.198
Financiële lasten	3.221	1.500	3.096
Financiële baten en lasten	<u>2.924</u>	<u>4.155</u>	<u>6.102</u>
Resultaat	<u>50.427</u>	<u>316</u>	<u>-43.728</u>

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2015

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2015		2014	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		47.503		-49.830
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	253.973		248.343	
- Mutaties voorzieningen	<u>43.435</u>		<u>-39.656</u>	
		297.407		208.686
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	212.320		-34.797	
- Kortlopende schulden	<u>-44.729</u>		<u>-4.935</u>	
		<u>167.591</u>		<u>-39.732</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		512.501		119.125
- Ontvangen interest	6.145		9.198	
- Betaalde interest	<u>-3.221</u>		<u>-3.096</u>	
		<u>2.924</u>		<u>6.102</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		515.426		125.227
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-150.001		-285.570	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	796		0	
Mutaties leningen u/g	<u>810</u>		<u>-2.158</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-148.395		-287.728
Mutatie liquide middelen		<u>367.030</u>		<u>-162.502</u>
Beginstand liquide middelen	1.119.918		1.282.420	
Mutatie liquide middelen	<u>367.030</u>		<u>-162.502</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>1.486.949</u>		<u>1.119.918</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	238.518	247.695
Technische zaken	241.813	236.954
Meubilair	344.233	321.845
ICT	348.445	418.228
OLP en apparatuur	247.647	300.702
	<u>1.420.657</u>	<u>1.525.424</u>

	Gebouwen en terreinen	Technische zaken	Meubilair	ICT	OLP en apparatuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€

Boekwaarde 31 december 2014

Aanschaffingswaarde	290.229	481.291	779.391	1.215.068	1.067.803	3.833.783
Cumulatieve afschrijvingen	-42.535	-244.337	-457.546	-796.840	-767.101	-2.308.359

Boekwaarde 31 december 2014

	<u>247.695</u>	<u>236.954</u>	<u>321.845</u>	<u>418.228</u>	<u>300.702</u>	<u>1.525.424</u>
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Mutaties

Investerings	0	29.419	57.062	45.672	17.848	150.001
Desinvesterings	0	0	0	-796	0	-796
Afschrijvingen	-9.177	-24.559	-34.674	-114.660	-70.903	-253.973

Mutaties boekwaarde

	<u>-9.177</u>	<u>4.859</u>	<u>22.388</u>	<u>-69.784</u>	<u>-53.054</u>	<u>-104.767</u>
--	---------------	--------------	---------------	----------------	----------------	-----------------

Boekwaarde 31 december 2015

Aanschaffingswaarde	290.229	510.710	836.453	1.259.945	1.085.651	3.982.988
Cumulatieve afschrijvingen	-51.711	-268.896	-492.220	-911.500	-838.004	-2.562.331

Boekwaarde 31 december 2015

	<u>238.518</u>	<u>241.813</u>	<u>344.233</u>	<u>348.445</u>	<u>247.647</u>	<u>1.420.657</u>
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Afschrijvingspercentages

	van	t/m
Gebouwen en terreinen	2,50 %	3,33 %
Technische zaken	2,50 %	11,11 %
Meubilair	3,33 %	20,00 %
ICT	5,00 %	33,33 %

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

OLP en apparatuur	5,00 %	20,00 %
	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	€	€

2 Financiële vaste activa

Overige leningen u/g	<u>1.473</u>	<u>2.283</u>
	<u>1.473</u>	<u>2.283</u>

Overige leningen u/g

Fietsenproject	<u>1.473</u>	<u>2.283</u>
	<u>1.473</u>	<u>2.283</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
3 Vorderingen		
Ministerie van OCW	322.719	355.451
Overige vorderingen	25.833	195.561
Overlopende activa	19.436	29.296
	<u>367.987</u>	<u>580.307</u>
Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	308.486	355.451
Bekostiging OCW prestatiebox	14.233	0
	<u>322.719</u>	<u>355.451</u>
Overige vorderingen		
Gemeente inzake schade / ozb	650	3.678
Gemeente huisvesting	0	122.591
Vervangingsfonds inzake salariskosten	7.827	19.363
Overige vorderingen	17.355	49.929
	<u>25.833</u>	<u>195.561</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	19.436	29.296
	<u>19.436</u>	<u>29.296</u>
	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
4 Liquide middelen		
Kasmiddelen	1.640	2.469
Banktegoeden	1.481.999	1.114.629
Overige	3.309	2.820
	<u>1.486.949</u>	<u>1.119.918</u>
Kasmiddelen		
Kas	1.640	2.469
	<u>1.640</u>	<u>2.469</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	355.254	63.449
Betaalrekening school	89.301	84.319
Spaarrekening	1.037.444	966.862
	<u>1.481.999</u>	<u>1.114.629</u>
Overige		
Kruisposten	3.309	2.820
	<u>3.309</u>	<u>2.820</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

PASSIVA

5 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2015	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2015
Algemene reserve	198.031	-174.215	0	23.816
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve personeel	1.171.774	228.743	0	1.400.516
Reserve onderhoud	24.626	0	0	24.626
Reserve kapitaal federatie	111.600	0	0	111.600
	<u>1.308.000</u>	<u>228.743</u>	<u>0</u>	<u>1.536.743</u>
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	82.348	-1.349	0	81.000
Reserve fonds vereniging stichting	518.976	-2.752	0	516.224
	<u>601.324</u>	<u>-4.100</u>	<u>0</u>	<u>597.224</u>
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	<u>1.909.324</u>	<u>224.643</u>	<u>0</u>	<u>2.133.967</u>
Eigen vermogen	<u>2.107.356</u>	<u>50.427</u>	<u>0</u>	<u>2.157.783</u>

6 Voorzieningen

Personeel:

	Saldo 1-1- 2015	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente- mutatie	Saldo 31-12- 2015
Jubilea	42.339	6.993	-4.508	0	0	44.824
	<u>42.339</u>	<u>6.993</u>	<u>-4.508</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>44.824</u>

Overig:

Onderhoud	432.232	229.632	-188.682	0	0	473.182
	<u>432.232</u>	<u>229.632</u>	<u>-188.682</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>473.182</u>

Voorzieningen	<u>474.571</u>	<u>236.625</u>	<u>-193.190</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>518.006</u>
---------------	----------------	----------------	-----------------	----------	----------	----------------

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
7 Kortlopende schulden		
Crediteuren	60.994	117.324
Belasting en premie sociale verzekeringen	228.751	210.805
Schulden terzake van pensioenen	49.525	61.932
Overige kortlopende schulden	33.194	30.034
Overlopende passiva	228.813	225.911
	<u>601.277</u>	<u>646.006</u>
Belasting en premie sociale verzekeringen		
Loonheffing	134.314	118.811
Premies sociale verzekeringen	62.440	60.463
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	31.997	31.532
	<u>228.751</u>	<u>210.805</u>
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	33.194	30.034
	<u>33.194</u>	<u>30.034</u>
Overlopende passiva		
OCW niet geormerkt: Overige	5.113	8.872
Nog te betalen vakantiegeld	150.854	160.127
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	7.448	8.539
Vooruitontvangen investeringssubsidies privaat	39.251	47.611
Vooruitontvangen investeringssubsidies OCW	501	762
Vooruitontvangen bedragen	25.647	0
	<u>228.813</u>	<u>225.911</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

Model G

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond <i>(aankruisen wat van toepassing is)</i>	nog niet geheel afgerond
	Kenmerk datum	EUR	EUR		
Lerarenbeurs	707695-1 sep-15	6582,3	6582,3	☐	☒
				☐	☐
	totaal	<u>6.582</u>	<u>6.582</u>		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR
				EUR
	totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2015	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2015	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2015

Baten

	Realisatie 2015 €	Begroting 2015 €	Realisatie 2014 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel	4.315.957	4.213.065	4.322.731
Vergoeding Materiele Instandhouding	1.025.547	1.014.704	910.649
Vergoeding PAB	714.495	624.845	618.693
Niet-geormerkte subsidies	139.448	150.287	283.169
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	82.079	57.200	37.732
	<u>6.277.525</u>	<u>6.060.101</u>	<u>6.172.974</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: vergoeding declarabele kosten	0	0	350
Gemeente: overige vergoedingen	29.195	0	29.508
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	1.091	0	1.274
	<u>30.286</u>	<u>0</u>	<u>31.132</u>

Overige baten

Verhuur onroerende zaken	10.146	0	10.044
Baten schoolfonds	109.547	56.150	146.067
Samenwerkingsverband	0	0	22.147
Vrijval investeringssubsidie privaat	8.361	0	5.425
Ouderbijdragen	14.183	82.500	10.790
Vrijval bestemmingsbijdragen OCW	261	0	261
Overige baten personeel	15.956	20.760	21.804
Contributie leden	7.964	8.000	8.258
Overige baten	19.957	70.650	16.603
	<u>186.374</u>	<u>238.060</u>	<u>241.398</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	3.668.896	4.829.489	3.680.556
Sociale lasten	842.432	0	894.901
Pensioenlasten	443.186	0	525.516
Overige personele lasten	190.326	162.662	239.423
Uitkeringen (-/-)	-134.499	-156.070	-201.438
	<u>5.010.341</u>	<u>4.836.081</u>	<u>5.138.958</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

	Realisatie 2015 €	Begroting 2015 €	Realisatie 2014 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	832.012	769.483	784.212
Salariskst OP	3.534.433	3.582.005	3.632.621
Salariskst OOP	152.452	153.631	170.441
Salariskst schoonmaak	83.299	0	81.705
Salariskst t.l.v. vervangingsfonds	74.317	156.070	139.640
Salariskst vervanging eigen rekening	11.658	0	15.924
Salariskst vv Rechtspositioneel verlof	12.921	0	0
Salariskst vv Schorsing	8.222	0	0
Salariskst vervanging BAPO	6.561	64.150	13.561
Salariskst Duurzame inzet baarheid	3.930	0	0
Salariskst Opname onbetaald verlof	369	0	-82
Salariskst rugzak-leerling	41.369	54.700	67.396
Salariskst ouderschapsverlof	61.971	49.000	57.743
Salariskst zw gerelateerde vv	52.003	0	60.224
Correctie sociale lasten	-842.432	0	-894.901
Correctie pensioenen	-443.186	0	-525.516
Nascholing	4.068	0	2.958
Salariskosten onbetaald verlof	133	0	-76
BAPO kosten	67.597	0	63.659
Salariskst t.l.v. OCW-subsidies	1.469	0	247
Werkkosten PSA	5.728	450	10.801
	<u>3.668.896</u>	<u>4.829.489</u>	<u>3.680.556</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	842.432	0	894.901
	<u>842.432</u>	<u>0</u>	<u>894.901</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	443.186	0	525.516
	<u>443.186</u>	<u>0</u>	<u>525.516</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	109.559	62.250	111.545
Kosten schoolbegeleiding	17.587	29.950	33.042
Kosten Arbo	23.641	18.800	22.463
Dotatie voorziening jubilea	6.993	0	0
Vrijval voorziening jubilea	0	0	-4.175
Overige personeelskosten	15.150	33.173	53.416
Personele kosten contractbasis	2.033	900	641
Werkkosten FA	15.363	17.589	22.491
	<u>190.326</u>	<u>162.662</u>	<u>239.423</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-134.499	-156.070	-201.438
	<u>-134.499</u>	<u>-156.070</u>	<u>-201.438</u>

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	10,62	10,89
OP	61,06	65,53
OOP	<u>8,26</u>	<u>8,63</u>
	<u>79,94</u>	<u>85,05</u>

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Vermelding topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 1

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Naam	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motiveringen overschrijding norm en andere toelichtingen
H. Nagtegaal		01-01-2014		1	76581	0	10967		

Vermelding topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 2

Vermelding alle bestuurders zonder dienstbetrekking

Naam	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motiveringen overschrijding norm en andere toelichtingen
J. de Geus	V				Nihil				
B. v.d. Spaan	J				Nihil				
J. den Dikken	J				Nihil				

Vermelding toezichthouders

Naam	Voorzitter of lid (J/N)	Ingangsdatum functievervulling	Einddatum functievervulling	Beloning	Belastbare vaste en en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motiveringen overschrijding norm en andere toelichtingen
A. de Borst	J			Nihil				
P. Klink	J			Nihil				
D. Markwat	J			Nihil				
J. Struyk	J			Nihil				
P. Timmers	J			Nihil				
E. Voogd	J			Nihil				

Vermelding niet-topfunctionarissen (andere functionarissen van wie de bezoldiging c.q. de ontslagvergoeding de norm overschrijdt)

Funcieomschrijving	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motiveringen overschrijding norm en andere toelichtingen
--------------------	----------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------	---	--	--	--

Vermelding niet-topfunctionarissen (zelfde opgave als hierboven, maar dan over het voorgaande verslagjaar)

Funcieomschrijving	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motiveringen overschrijding norm en andere toelichtingen
--------------------	----------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------	---	--	--	--

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

	Realisatie 2015 €	Begroting 2015 €	Realisatie 2014 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	9.177	10.677	9.177
Technische zaken	24.559	20.675	23.156
Meubilair	34.674	35.548	34.049
ICT	114.660	66.474	107.728
OLP en apparatuur	70.903	75.197	74.233
	<u>253.973</u>	<u>208.571</u>	<u>248.343</u>
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	18.213	18.000	14.046
Dotatie onderhoudsvoorziening	229.632	121.523	112.617
Onderhoud gebouw/installaties	12.657	24.200	19.847
Energie en water	99.846	104.000	122.959
Schoonmaakkosten	106.508	150.550	109.437
Heffingen	29.343	21.200	26.808
Tuinonderhoud	2.021	5.550	1.226
Bewaking en beveiliging	6.228	5.500	6.879
	<u>504.447</u>	<u>450.523</u>	<u>413.818</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	99.795	105.999	103.819
Reis- en verblijfkosten	488	1.400	23
Accountantskosten	6.837	7.500	6.958
Telefoonkosten	14.737	10.650	13.510
Overige administratie- en beheer	34.971	23.750	12.820
	<u>156.828</u>	<u>149.299</u>	<u>137.130</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud vervanging meubilair	1.046	1.400	457
	<u>1.046</u>	<u>1.400</u>	<u>457</u>
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	2.023	500	11.627
Contributies	17.942	10.200	13.722
Excursies / werkweek / sport	0	0	307
Medezeggenschap	793	3.500	580
Verzekeringen	2.360	4.150	2.702
Advertentiekosten	89	0	0
Portiekosten / drukwerk	9.827	8.700	6.402
Kantinekosten	13.335	14.000	3.293
Culturele vorming	3.212	17.160	5.208
Schooltest / onderzoek / begeleiding	9.616	7.500	11.294
Overige gemeente	15.208	0	455
Projecten	5.683	0	5.124
Lasten overige subsidies	0	0	822
Lasten schoolfonds	123.001	138.650	149.009
Lasten SWV	3.149	39.270	0

Stichting voor PCPO , Goeree-Overflakkee

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
Lief en leed	11.779	16.194	15.987
Overige uitgaven	22.091	157.895	30.069
	<u>240.109</u>	<u>417.719</u>	<u>256.600</u>
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	123.236	118.207	139.683
Informatietechnologie	128.113	100.500	129.196
Kopieerkosten	28.590	19.700	31.148
	<u>279.938</u>	<u>238.407</u>	<u>300.028</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u><u>677.922</u></u>	<u><u>806.825</u></u>	<u><u>694.215</u></u>

Financiële baten en lasten

Financiële baten

Rentebaten	6.145	5.655	9.198
	<u>6.145</u>	<u>5.655</u>	<u>9.198</u>

Financiële lasten

Rentelasten	1.081	1.500	1.151
Overige financiële lasten	2.140	0	1.946
	<u>3.221</u>	<u>1.500</u>	<u>3.096</u>

Totaal financiële baten en lasten

	<u><u>2.924</u></u>	<u><u>4.155</u></u>	<u><u>6.102</u></u>
--	---------------------	---------------------	---------------------

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	6.837	7.500	6.958
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	<u>6.837</u>	<u>7.500</u>	<u>6.958</u>

B7 Overzicht verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

Er zijn meerjaren verplichtingen aangaan met :

Op de School met de Bijbel is een overeenkomst met CRN Office Equipment inzake kopieermachines aanwezig met een looptijd van 60 maanden. Deze overeenkomst is ingegaan op 11-2-2011 en de jaarlijkse vaste last is EUR 2.056,32.

Op de Groen van Prinsterer is een overeenkomst met CRN Office Equipment inzake kopieermachines aanwezig met een looptijd van 60 maanden. Deze overeenkomst is ingegaan op 9-2-2011 en de jaarlijkse vaste last is EUR 1.713,60.

Op de Regenboog is een overeenkomst met CRN Office Equipment inzake kopieermachines aanwezig met een looptijd van 60 maanden. Deze overeenkomst is aangegaan op 13-12-2007 en de jaarlijkse vaste last is EUR 571,20.

Op de Prins Johan Friso is een overeenkomst met CRN Office Equipment inzake kopieermachine aanwezig met een looptijd van 60 maanden. Deze overeenkomst is aangegaan op 14 oktober 2011 en de jaarlijkse vaste last is EUR 571,20.

Op de Oranje Nassau is er een overeenkomst met CRN Office Equipment inzake kopieermachine UHL00046 voor een periode van 60 maanden met ingangsdatum 16-11-2005. Deze overeenkomst wordt nu stilzwijgend verlengd met een jaar. De jaarlijkse vaste last is EUR 913,92.

De Prins Maurits heeft m.i.v. 1 februari 2006 een tellertikovereenkomst met Rex-Rotary afgesloten. De looptijd bedraagt 87 maanden en de huurtermijn € 647,35 per kwartaal.

De Prins Maurits heeft m.i.v. augustus 2008 een contract met IC Automatisering afgesloten voor IC Online Backup. De looptijd bedraagt 3 jaar en wordt daarna jaarlijks stilzwijgend verlengd.

De Prins Maurits heeft m.i.v. 1 maart 2010 een overeenkomst afgesloten met Van Gansewinkel Nederland voor de lediging en het onderhoud van rolcontainers. De looptijd bedraagt 3 jaar. De overeenkomst wordt telkens verlengd met eenzelfde periode, tenzij één der partijen uiterlijk 6 maanden voor de verlengingsdatum middels een aangetekend schrijven de andere partij informeert de overeenkomst niet te willen verlengen. De tarieven voor een rolcontainer van 1000 liter bedraagt € 105,- en voor een rolcontainer van 750 liter bedraagt dit € 88,- ex BTW. De tarieven kunnen door wijziging in de kostenfactoren aangepast worden.

Tevens is er met ingang van 26 augustus 2009 een contract voor de duur van 4 jaar afgesloten met IC-automatisering voor het volledige systeem- en netwerkbeheer. De kosten per kwartaal bedragen € 600,- exclusief 21% BTW.

De Eben Haezer heeft met ingang van 1 juni 2011 een contract voor onbepaalde tijd afgesloten met Gom Schoonhouden voor het schoonhouden. De kosten voor schoonmaakonderhoud per 4 wekenperiode bedragen € 1.162,54 exclusief 21% BTW. De kosten voor glasbewassing bedragen € 44,22, exclusief 21% BTW per 4 wekenperiode.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Stichting voor Protestants-christelijk primair onderwijs op Goeree-Overflakkee, gevestigd te Middelharnis

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting voor Protestants-christelijk primair onderwijs op Goeree-Overflakkee, gevestigd te Middelharnis, gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Protestants-christelijk primair onderwijs op Goeree-Overflakkee per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 393, lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Middelburg, 30 mei 2016

DRV Accountants & Adviseurs

w.g. drs. J.A. Vermeule RA

C2 BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2015 ad € 50.427 als volgt over de reserves.

	<u>2015</u>
	€
Resultaat algemene reserve	-174.215
Resultaat reserve personeel	<u>228.743</u>
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)	228.743
Resultaat reserve schoolfonds	-1.349
Resultaat reserve fonds vereniging stichting	<u>-2.752</u>
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)	<u>-4.100</u>
Resultaat bestemmingsreserve (A+B) **	224.643
Resultaat Eigen vermogen **	<u><u>50.427</u></u>

C3 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Per 1 januari 2016 zal er een bestuurlijke fusie plaatsvinden tussen de Stichting voor Protestants-Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee (Kindwijs), de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs te Stad aan 't Haringvliet/Den Bommel, de Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs Goeree Overflakkee (VPCBO) en de Vereniging voor Christelijk Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag (VCS).

De fusie zal geen impact hebben per balansdatum.

Met de fusie worden de scholen die ressorteren onder de afzonderlijke verenigingen overgedragen aan de Stichting voor Protestants-Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee (Kindwijs).

Ondertekening Jaarverslag

Opgesteld door het uitvoerend bestuur te Goeree-Overflakkee op 25 mei 2016.

.....
.....
.....
.....

Vastgesteld op 25 mei 2016 door het toezichthoudend bestuur.

.....
.....
.....
.....